

Cymru a'r Guarani

Gyda'n Gilydd am Yfory

Proffil Siaradwyr

**Darllenwch ymlaen i
ddarganfod popeth am ein
siaradwyr cyffrous ac
ysbrydoledig!**

JU KEREXU - TENONDÉ/ CYDLYNYDD GWEITHREDOL CGY

Cafodd Juliana Kerexu Cafodd Juliana Kerexu Mirim Mariano Vilma ei geni mewn tiriogaeth frodorol o'r enw Ilha da Cotinga yn Paranaguá, Brasil. Gwnaeth hanes fel y fenyw gyntaf erioed i ddod yn bennaeth yn ei hardal! Mae Juliana yn cyflawni llawer o bethau anhygoel. Mae hi'n athrawes Guarani, yn fardd, yn arweinydd ysbrydol, yn grefftwraig ac yn actores.

Fel arweinydd benywaidd bwysig, mae Juliana yn dod â menywod at ei gilydd drwy gyfarfodydd cenedlaethol ac yn amddiffyn tiriogaeth y Guarani, Coedwig yr Iwerydd a glaswelltiroedd y Pampa. Mae hi'n gweithio'n galed i sicrhau y gall cenedlaethau'r dyfodol dyfu i fyny yn siarad yr iaith Guarani a'u bod yn cadw cysylltiad dwfn â'u hysbrydolrwydd, eu diwylliant, a'u brwydr dros fywyd a thir. Dan arweiniad doethineb y nhaneramõi (henuriaid y Guarani), mae hi'n cadw traddodiadau hynafol yn fyw wrth fynd i'r afael â heriau'r oes sydd ohoni. Mae ei chryfder yn ysbrydoli nid yn unig ei phentref ei hun, ond menywod Brodorol a chyfeillion ar draws Brasil a'r byd hefyd!

VILMA VERÁ RIOS - CYDLYNYDD RHANBARTH GORLLEWINOL PARANÁ / CGY

Cafodd Vilma ei geni ym mhentref Pirajuí, darn o dir wedi'i ddiogelu ar gyfer Pobl Frodorol. Pan oedd hi'n 16 oed, symudodd gyda'i theulu i Dir Brodorol Guasu Guavirá yn Paraná. Yno, profodd yn uniongyrchol yr heriau o fyw ar dir yr oedd pobl yn ymladd drosto.

Yn 17 oed, rhoddodd ei haraith gyhoeddus gyntaf ynghylch brwydrau pobl ifanc a menywod Brodorol. Dyma ddechrau ei thaith fel ymgyrchydd balch dros yr Avá-Guarani.

Mae Vilma bellach yn enwog ar draws y byd am ei gwaith caled.

Mae hi'n eiriol dros gwmnïau mawr sy'n cymryd tir i dyfu soia, chwistrellwyr gwenwynig i ladd pryfed, hiliaeth, a thrin menywod yn annheg. Heddiw, mae hi'n dysgu ei mamiaith ac yn arweinydd rhanbarthol yn y sefydliad sy'n cynrychioli Pobl y Guarani - Comissão Guarani Yvyrupa (CGY).

MINDUÁ [JULIANA VILHALVA]- SWYDDOG CYFATHREBU YN CGY

Tyfodd Juliana i fyny yn gwylio ei thad, ei thaid a'r henuriaid doeth yn brwydro dros eu tir. Yn sgil cael ei hysbrydoli gan ei chyfnither Patrícia, sy'n gwneud ffilmiau, sylweddolodd Juliana y gallai ddefnyddio pŵer geiriau, fideos a lluniau i helpu ei chymuned a chryfhau eu lleisiau. Pan oedd ond yn 16 oed, ymunodd â Comissão Guarani Yvyrupa (CGY), y sefydliad sy'n cynrychioli pobl y Guarani, i rannu gwir straeon ei phobl.

Heddiw, mae hi'n byw ar arfordir deheuol São Paulo ac yn teithio i wahanol daleithiau ar draws Brasil i arwain, rhannu gwybodaeth, a dod â phobl at ei gilydd. Mae hi'n arweinydd ifanc balch sy'n defnyddio'r cyfryngau a phŵer adrodd straeon i ddiogelu ei diwylliant hynafol ac i addysgu'r genhedlaeth nesaf sut i sefyll dros eu hawliau.

KEN SKATES

AELOD O'R SENEDD

ARWEINYDD LLAFUR CYMRU

Ken yw arweinydd Plaid Lafur Cymru ac mae'n cynrychioli Wrecsam a Sir y Fflint yn y Senedd.

Cafodd Ken ei eni a'i fagu yn Wrecsam, a threuliodd ei flynyddoedd cynnar yn Sir y Fflint. Mynychodd Ysgol y Waun yn Gwernaffield ac Ysgol Alun yn yr Wyddgrug.

Cyn dod yn wleidydd, bu Ken yn gweithio fel newyddiadurwr.

Un o rolau blaenorol Ken oedd gweithio fel Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r Seilwaith. Roedd y rôl hon yn cynnwys hyrwyddo cadwyni cyflenwi lleol, pwnc y byddwn yn ei archwilio yn ein gweithdai.

Yn ei amser hamdden, mae Ken yn mwynhau rhedeg, nofio a cherdded mynyddoedd, ac adeiladu gyda Lego!

LILJA, YOUTH CLIMATE AMBASSADOR

Dechreuais boeni am yr amgylchedd yn 2024. Cyn hynny, doeddwn i erioed wedi meddwl o ddifri am effaith drychinebus newid hinsawdd ar fywydau bob dydd pobl y byd. Ond ar ôl mynd i'r COP Ieuenctid y flwyddyn honno, roeddwn i'n gwybod ei bod hi'n hanfodol ein bod ni i gyd yn gwneud popeth o fewn ein gallu i achub y blaned cyn ei bod hi'n rhy hwyr.

Ers hynny, rydw i wedi cael y ffrind o drafod newid hinsawdd gyda gwleidyddion fel y Gweinidog Sero Net yn San Steffan ac aelodau o'r Senedd, gan gynnwys Rhun ap Iorwerth.

Dwi hefyd wedi dysgu llawer am effaith gymdeithasol cynhesu byd-eang ar gymunedau drwy gyfarfod cynrychiolwyr Menter Tyfu Coed Mount Elgon, Uganda ac aelodau o Genedl y Wampis, Periw.

Er mai dim ond yn ddiweddar y gwnes i ymuno â'r YCA, rydw i o hyd yn edrych ymlaen at ein cyfarfodydd ar ddydd Sul. Mae'n gyffrous cael cymryd rhan mewn amrywiaeth o brosiectau gyda phobl ifanc eraill a brwydro yn erbyn yr argyfwng hinsawdd gyda'n gilydd. Yn fy rôl fel ysgrifennydd, rydw i'n gwneud cofnodion ein cyfarfodydd, yn helpu hefo tasgau gweinyddol ac yn cyfrannu at ein prosiectau.

Rydw i'n gobeithio'n fawr y bydd yr holl bobl ifanc sy'n dod i COP Ieuenctid 2026 yn cael eu hysbrydoli gymaint ag y cefais i yn 2024, ac y byddwn ni i gyd yn gwneud ein rhan i warchod yr amgylchedd a gwneud y byd yn lle gwell i bawb fyw ynddo.